

9 лайфхаків для новостворених ФОП

(виступ начальника відділу комунікацій Головного управління ДФС у Черкаській області **Олени Андріївни Заскальної**)

Вітаю вас на каналі «Допомога платнику»!

Останнім часом реєструється багато фізичних осіб – підприємців.

За їх запитаннями ми підготували коротку відео інформацію для новостворених підприємців. Це відповіді на найчастіші запитання, фахові рекомендації, поради та застереження.

Вони побудовані на реальних життєвих ситуаціях. Рекомендуємо примірити ці ситуації до себе і зробити висновки.

Нагадую, що підприємницька діяльність підлягає **обов'язковій державній реєстрації**. Одночасно з подачею документів для державної реєстрації ФОП підприємець може обрати спрощену систему оподаткування і подати відповідну заяву.

Якщо платник це не зробив – він може подати заяву просто в ДФС. Серед матеріалів до цього відео – компактна табличка про спрощену систему для підприємців: умови перебування, характеристика груп, вимоги, податки і т.ін.

9 лайфхаків для новостворених ФОП:

1) **обов'язки ФОП після державної реєстрації та постановки на облік в ДФС**. Одразу після отримання документу про державну реєстрацію, ФОП **приймає рішення не займатися бізнесом і «все скасувати»** – які його дії.

Приклад: дата державної реєстрації ФОП 10 жовтня 2018 року; заяву про обрання спрощеної системи ФОП не подав – а отже він перебуває на загальній системі оподаткування; рішення «повернути все як раніше» ФОП приймає 15 жовтня та цього ж дня подає відповідні документи для державної реєстрації припинення.

! Наслідки. За жовтень такому ФОП слід **сплатити ЄСВ** у розмірі не меншому за мінімальний страховий внесок, тобто не менше за 819,06 грн. за місяць – крім пільговиків – та **у разі отримання доходу, ПДФО (18%) та військовий збір (1,5%)** з такого доходу. Крім того вказаний ФОП зобов'язаний зареєструвати та вести Книгу обліку доходів і витрат та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. А у разі проведення розрахункових операцій за готівку – проводити їх через РРО. За звітний період – від початку підприємницької діяльності до її припинення – він зобов'язаний скласти і подати податкову декларацію про майновий стан і доходи та звіт з ЄСВ. **Відповідальність:**

- за не реєстрації (не ведення) Книги/її втрату застосовується **штрафні санкції**, передбачені ст. 121 Податкового кодексу України (510 грн., 1020 грн.) та ст. 164 прим. 1 Кодексу України про адміністративні правопорушення (**попередження або штраф від 3 до 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян** – від 51 грн. до 85 грн., а при накладенні штрафу протягом року за те ж порушення – від 5 до 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

- за не проведення розрахунків через РРО – вперше 1 грн., надалі – 100% вартості товарів, проданих з порушеннями;

- за неподання декларації - штрафна санкція в розмірі 170 гривень, за кожне таке неподання або несвоєчасне подання, а за ті самі порушення, вчинені платником

протягом року, - 1020 гривень. Крім того, за неподання або несвоєчасне подання декларації про доходи фізичними особами – підприємцями застосовується адміністративний штраф у розмірі від 51 грн. до 136 грн., а у разі повторного порушення - від 85 грн. до 136 грн.;

та за неподання звіту з ЄСВ - накладення штрафу в розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (170 грн.) за кожне таке неподання, несвоєчасне подання або подання не за встановленою формою та адмінштраф.

2) якщо ФОП **вирішив «закрити» підприємницьку діяльність**, йому варто бути послідовним і **провести державну реєстрацію припинення** підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця за її рішенням. **Ризики:** якщо ФОП не проведе вказану процедуру, він і надалі залишатиметься на обліку в ДФС та зобов'язаний **сплачувати ЄСВ** у розмірі не меншому за мінімальний страховий внесок, тобто не менше за 819,06 грн. за місяць – крім пільговиків, **податки з доходів** (у разі отримання доходів): 18% ПДФО+1,5% військового збору, вести Книгу обліку доходів та витрат та РРО у разі готівкових розрахунків, подавати податкову звітність та звітність з ЄСВ.

3) **набуття статусу платника єдиного податку.** ФОП, які своєчасно подали відповідну заяву, будуть платниками єдиного податку 1 та 2 групи з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому відбулася державна реєстрація. 3 групи – з дня державної реєстрації. Це означає, що платники 1 та 2 групи до кінця місяця, у якому відбулася державна реєстрація, перебуватимуть на загальній системі оподаткування (податки з доходів: 18% ПДФО+1,5% військового збору, Книга обліку доходів та витрат, РРО у разі готівкових розрахунків).

4) **своєчасне подання заяви** про обрання спрощеної системи, групи і ставки єдиного податку – умова для застосування спрощеної системи у бажаний для ФОП період. Для 1 та 2 груп – до закінчення місяця, в якому відбулася державна реєстрація. Якщо реєстрація відбулася в останні дні місяця – перенесення термінів для подання заяви не передбачено. **Ризики:** не встиг подати заяву – втратив право на перебування з наступного місяця на спрощеній системі = загальна система оподаткування до завершення звітного кварталу. Термін подання заяви для 3 групи (без сплати ПДВ) – протягом 10 днів з дня державної реєстрації. **Ризики:** не дотримання умов щодо терміну подання заяви = загальна система оподаткування.

5) **відсутність податкового боргу на день подання заяви** – суттєва умова для застосування спрощеної системи. Новостворені ФОП, які мають борг із сплати податків, у т.ч. податку на майно (нерухомість, земельний та транспортний податок) та борг з ПДФО та/або військового збору за результатами деклараційної кампанії, не можуть бути платником єдиного податку.

6) **сплата ЄСВ – від моменту державної реєстрації.** Єдиний внесок вперше сплачується (за виключенням пільговиків, які взагалі не сплачують внеску) за місяць, у якому відбулася державна реєстрація ФОП. Навіть, якщо дата реєстрації – 30 або 31 число, це не звільняє новоствореного ФОП від сплати мінімум 819,06 грн. ЄСВ

! Оскільки це – загальна помилка, нагадую, що **ФОП, які припиняють діяльність** та подали заяву щодо державної реєстрації припинення діяльності 29, 30 або 31 числа та **державна реєстрація припинення відбулася першими числами наступного місяця – сплачують ЄСВ не менше 819,06 грн. і за наступний місяць**

7) важливо **правильно обрати групу єдиного податку.** Типові приклади:
– ФОП, який здійснює роздрібний продаж товарів в магазині, у тому числі в магазині на території ринку, не може бути платником єдиного податку 1 групи;

– ФОП, який здає в оренду приміщення платникам єдиного податку або фізособі може застосовувати 2 або 3 групу єдиного податку, неплатникам єдиного податку – виключно 3 групу;

– ФОП – власник нежитлового приміщення понад 300 кв. метрів та/або житлового понад 100 кв. метрів **не може перебувати на спрощеній системі оподаткування**, якщо здає в оренду частку приміщення в межах норми, а іншу частину – або передає безоплатно, або здає як фізична особа. ФОП може перебувати на спрощеній системі оподаткування та здавати в оренду частину нежитлового приміщення до 300 кв. метрів/ житлового до 100 кв. метрів, за умови, що решта приміщення не перебуває в оренді. Аналогічно – і щодо оренди земельної ділянки;

– ФОП – турагент, що діє на підставі агентських договорів, укладених з туроператорами - не платниками єдиного податку, може застосовувати тільки 3 групу;

– особа, яка здійснює незалежну адвокатську діяльність, не може бути підприємцем у межах такої адвокатської діяльності та обрати спрощену систему оподаткування. У разі здійснення поряд з адвокатською підприємницькою діяльністю сплата ЄСВ проводиться у розмірі не менше за мінімальний страховий внесок – не менше за 819,06 грн. – і по ФОП, і по самозайнятій особі. Нотаріус не може займатись підприємницькою, адвокатською діяльністю;

ФОП – перевізник і оплата за проїзд здійснюється пасажирями через касу автостанції - неплатника єдиного податку:

- має право обрати **2 або 3 групу, якщо замовник продажу квитків згідно договору ФОП**

- повинен обрати виключно 3 групу, якщо замовником послуг є автотранспортне підприємство (автостанція) - неплатник єдиного податку, оскільки послуги безпосередньо надаються суб'єкту господарювання, який перебуває на загальній системі оподаткування;

ФОП здійснює ремонт автотранспортних засобів:

– ФОП, який здійснює ремонт автотранспортного засобу замовнику платникам єдиного податку або фізособі застосовує 1, 2 або 3 групу єдиного податку, неплатникам єдиного податку – виключно 3 групу

- ФОП, який здійснює ремонт автотранспортного засобу замовнику – фізичній особі (у якої виник страховий випадок), яка підписує акт виконаних робіт, але оплату виконаних послуг з ремонту автотранспортного засобу фізичної особи здійснює страхова компанія, має право обрати 2 групу; якщо замовник – страхова компанія, тоді виключно 3 група.

8) по 2 Книги обліку для новостворених ФОП 1 та 2 груп: Книга обліку платника єдиного податку та Книга обліку доходів і витрат ФОП на загальній системі (ведеться за час перебування на загальній системі). Відповідальність за не реєстрацію та неведення останньої – штрафна санкція і адмінштраф.

9) Звітність для новостворених ФОП – скільки треба подати декларацій. Новостворені 2018 року платники єдиного податку **1 та 2 груп подають наступні декларації:** податкову декларацію про майновий стан і доходи за результатами звітного кварталу, в якому розпочата підприємницька діяльність (протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу), декларацію про майновий стан і доходи за результатами звітного року та річну податкову декларацію платника єдиного податку. Новостворені 2018 року платники єдиного податку **3 групи подають квартальні податкові декларації платника єдиного податку.** Відповідальність за неподання/несвоєчасне подання декларації – штрафна санкція і адмінштраф. Новостворені 2018 року платники на загальній системі оподаткування **двічі подають податкову декларацію про майновий стан і**

доходи – за результатами звітнього кварталу, в якому розпочата підприємницька діяльність та за результатами звітнього року. Також всі ФОП (за виключенням пільговиків!) подають **річний звіт з ЄСВ.**

Нагадаю, що за розпорядженням Кабінету Міністрів України №649-р тривають перевірки укладення трудових договорів з найманими працівниками, реєстрації ФОП, повноти сплати податків із зарплати і доходів. ДФС проводить перевірки спільно з іншими задіяними до роботи по розпорядженню контролюючими органами. Що саме перевіряють фіскали та як правильно працевлаштувати працівник на роботу – дивіться наступний відео коментар.

У мене все.

Радимо завантажити і переглянути матеріали, додані до відео.

Будьте зваженими, ретельно прораховуйте свої дії і нехай вам щастить

Дякую за увагу

Залишайтеся з нами

До зустрічі на каналі «Допомога платнику»!